

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Portal Faktograf
Trg bana Josipa Jelačića 15/IV
10 000 Zagreb
n/r glavne urednice
gđe Sanje Despot

GONG
Trg bana Josipa Jelačića 15/IV
10 000 Zagreb
n/r izvršne direktorice
gđe Jelene Berković

Hrvatsko novinarsko društvo
Perkovčeva 2
10000 Zagreb
n/r predsjednika
g. Hrvoja Zovka

Zagreb, 9. svibnja 2019.

Predmet: Žalba protiv Faktografove provjere točnosti članka objavljenog na portalu Narod.hr

Poštovani,

portal Faktograf, čiji su nakladnici **GONG i Hrvatsko novinarsko društvo**, objavio je 2.5. članak autora **Petra Vidova** [“Portal udruge U ime obitelji činjenične podatke o pobačaju proglašava “lažnim vijestima”](#)”, u kojem se članak portala Narod.hr od 30.4. [“Lažne vijesti o ‘sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice’ – evo koliko se pobačaja godišnje tamo napravi i koliko naplaćuju prekid djetetovog života!”](#), **neosnovano ocjenjuje kao “netočan”**.

Facebook je na temelju te neosnovano negativne procjene točnosti smanjio doseg predmetnog članka Narod.hr-a na Facebook stranicama [Narod.hr](#), [Narod.hr Hrvatska](#) i [U ime obitelji](#) te **Facebook stranicu Narod.hr označio da širi “lažne vijesti”**, odnosno da je “primarna tvrdnja sadržaja [predmetnog članka] činjenično netočna”.

Primarna tvrdnja sadržaja članka [“Lažne vijesti o ‘sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice’ – evo koliko se pobačaja godišnje tamo napravi i koliko naplaćuju prekid djetetovog života!”](#) je **točna**, odnosno iz dolje izloženih dokaza vidljivo je kako su mediji koji su plasirali vijesti o “sve većem broju žena koje odlaze na pobačaj u Brežice” plasirali lažne vijesti vezano

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

za broj žena koje odlaze na pobačaj u Sloveniju i razloge zašto odlaze – dovodeći širok krug čitatelja i gledatelja u zabludu.

“Procjena točnosti” **GONG-a i HND-a** utemeljena je na **potpuno subjektivnim konstrukcijama autora, g. Vidova koje su prezentirane kao objektivna istina**, a ne na činjenicama koje su objavljene u članku Narod.hr. Na taj način su, de facto, GONG i HND cenzurirali predmetni članak kako bi došao do što manje čitatelja – iako je primarna tvrdnja članka – točna. Svakog čovjeka zainteresiranog za slobodu govora i mišljenja u Hrvatskoj trebala bi jako zbrinuti činjenica da dvije udruge koje se bave upravo slobodama govora i medija te građanskim slobodama - nastoje smanjiti doseg vijesti portala jedino zbog toga što im se ne sviđaju dokazima potkrijepljene tvrdnje i stavovi portala Narod.hr.

News portal Narod.hr, na temelju dostupnih podataka HZJZ-a, izvještaja o radu slovenskih bolnica Brežice, Celje, Postojna, Izola i Ptuj te telefonskih upita 10 od 14 općih bolnica, odgovorno tvrdi da se **ne može govoriti o “povećanju” odlazaka žena iz Hrvatske u Sloveniju na pobačaj** zbog, kako prenose RTL i Večernji list, velikog broja hrvatskih ginekologa koji ne žele sudjelovati u prekidu djetetovog života.

Tvrdnje o povećanom broju žena koje odlaze u Sloveniju na pobačaj temelje se na podacima za prvi tri mjeseca ove godine u jednoj, maloj bolnici u Sloveniji u kojoj su prošle, 2018. godine ukupno napravljena 162 pobačaja. Isto tako, radi se o premalom broju žena da bi bio statistički ili na bilo koji drugu način relevantan kao dokaz na način na koji je korišten u člancima na koje se Narod.hr referirao. Isto tako, **broj žena koje odlaze u Sloveniju na pobačaj naspram onih koje pobačaj obavljaju u Hrvatskoj je iznimno mali. Također, budući da u Sloveniji pobačaj rade do 12. tjedna i nije potrebno navesti razlog pobačaja – nijedan od medija nije iznio nijedan dokaz o tome da se njihov odlazak u Sloveniju može povezati s činjenicom da u Hrvatskoj velik broj ginekologa ne želi prekidati život nerođenog djeteta. O pobačaju u Hrvatskoj govore javno dostupni podaci HZJZ-a koje Narod.hr navodi u svojem članku.**

Informacija koju su prenijeli [RTL](#) i [Večernji list](#), a koja se temelji na jednostranom prilogu koji zagovara pobačaj i u kojem je izneseno niz netočnosti o povećanju broja žena iz Hrvatske koje u Sloveniju odlaze na pobačaj, karakteriziramo kao *lažnu vijest* koja ima za cilj napad na ginekologe koji zbog priziva savjesti ne žele raditi pobačaj.

U prilogu ove žalbe nalazi se **detaljno obrazloženje dolje navedenih teza kojima se opovrgava netočna ocjena članka** objavljenog na portalu Narod.hr od strane portala u vlasništvu GONG-a i HND-a - Faktografa:

1. Iz premise da u Hrvatskoj veliki broj liječnika zbog priziva savjesti ne želi raditi pobačaj, portal GONG-a i HND-a iznosi proizvoljan zaključak kako je upravo to jedan

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABHR2X

od glavnih uzroka navodnog povećanja odlazaka žena u Sloveniju na pobačaj i proglašava netočnom vijest Narod.hr-a.

2. Podaci [Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo](#) pokazuju da je u hrvatskim bolnicama ženama omogućen pobačaj.

3. Podaci HZJZ-a evidentno opovrgavaju tezu o navodnom “sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice”. Dakle, vijest koju su prenijeli Večernji i RTL je lažna vijest.

4. Portal GONG-a i HND-a u svojoj ocjeni članka objavljenog na portalu Narod.hr poziva na izvor kojime se ni na koji način ne potvrđuje teza o “sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice”, a što je navodno uzrokovano prizivom savjesti liječnika.

5. Portal GONG-a i HND-a manipulira podacima te, izvodeći pogrešne zaključke, prikazuje “neospornim činjenicama” ono što ne proizlazi iz stvarnosti.

6. Portal GONG-a i HND-a svoje “neosporne činjenice” neosnovano temelji na neprovjerenim - anonimnim izvorima, tvrdnjama liječnika-aktivista i borca protiv priziva savjesti kao ljudskog prava te ideološki obojanih medijskih napisa.

Sukladno niže priloženom obrazloženju navedenih teza, od GONG-a i HND-a **tražimo da se:**

1. **povuče negativna ocjena** upućena Facebooku vezano uz članak objavljen na Facebook stranicama [Narod.hr](#), [Narod.hr Hrvatska](#) i [U ime obitelji](#)
2. **prestane s praksom ideološke cenzure** portala Narod.hr od strane **GONG-a i HND-a**.

GONG i HND ovim pokušajima ograničavanja dosegā članaka portala Narod.hr dovode u pitanje svoje deklarirane ciljeve djelovanja u hrvatskom društvu.

S poštovanjem,

Ivana Josipović,
glavna urednica news portala Narod.hr

Ivan Munjin,
član Upravnog odbora U ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

PRILOG Obrazložena žalbenih teza

1. Iz premise da u Hrvatskoj veliki broj liječnika zbog priziva savjesti ne želi raditi pobačaj, portal GONG-a i HND-a iznosi proizvoljan zaključak kako je upravo to jedan od glavnih uzroka navodnog povećanja odlazaka žena u Sloveniju na pobačaj i proglašava netočnom vijest Narod.hr-a.

Večernji list i RTL, na čije netočne navode se portal Narod.hr osvrće, u svojim priložima iznose tvrdnju da se povećao broj žena koje iz Hrvatske odlaze u Sloveniju učiniti pobačaj, a to navodno povećanje dovode u vezu s velikim brojem liječnika u Hrvatskoj koji zbog priziva savjesti ne žele raditi pobačaj.

RTL: “U zadnja 3 mjeseca se za 25 posto povećao broj žena koje odlaze na pobačaj u Brežice. Naime, u Sloveniji 10 ginekologa/inja (3 posto) odbija raditi pobačaje zbog vlastite savjesti, a u Hrvatskoj 60 posto. Zbog toga ne čudi da sve veći broj Hrvatica ide preko granice na zahvat, što su primijetili i tamošnji liječnici.”

Večernji list: “U Sloveniji su to [priziv savjesti] apsolutno izuzeci. Sada je to valjda “cool” pa se misli da si svetiji od sveca ako ne radiš pobačaj. U Hrvatskoj jača stigmatizacija žena i pobačaja, pa se u većem broju pozivaju na priziv savjesti” (Predstojnica ginekološkog odjela i rodilišta u Brežicama, dr. Nataša Kočnar).

Poruka oba članka je da žene odlaze u Sloveniju jer u Hrvatskoj postoji problem s obavljanjem pobačaja, a uzrok tome problemu je i priziv savjesti velikog broja ginekologa, koji upravo zbog priziva savjesti ne rade pobačaj. Dakle, **pričom kako Hrvatice trebaju ići preko granice da obave pobačaj zapravo se napada institut priziva savjesti.**

Međutim, podaci o broju pobačaja u hrvatskim bolnicama, objavljeni u članku Naroda.hr: [“Lažne vijesti o ‘sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice’ – evo koliko se pobačaja godišnje tamo napravi i koliko naplaćuju prekid djetetovog života!”](#), pokazuju da **“bolnice u Hrvatskoj izvršavaju pobačaje i da je medijska hajka na priziv savjesti liječnika i osoblja neopravdana”**.

Upravo neosnovano povezivanje priziva savjesti i navodno povećanog odlaska žena u Sloveniju predstavlja tipično izvrtanje teza koje je portal Narod.hr ispravno ocijenio kao lažnu vijest.

2. Podaci [Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo](#) pokazuju da je u cijeloj Hrvatskoj omogućeno ženama učiniti pobačaj.

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Dok iz premise o velikom broju priziva savjesti kod liječnika mediji, a posljedično i Faktograf, iznose neutemeljen zaključak kako je to jedan od glavnih razloga navodno povećanog broja žena koje odlaze u Sloveniju na pobačaj, **uopće se ne uzima u obzir činjenica da je prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz 2017. u skladu s važećim zakonodavstvom na području cijele Hrvatske moguće učiniti pobačaj.**

U RH žena može legalno izvršiti pobačaj bez dozvole povjerenstva, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Tijekom 2017. godine (podaci za 2018. još nisu dostupni) prijavljeno je 6.145 pobačaja, od čega 2.416 legalno induciranih pobačaja, što čini 7 legalno induciranih pobačaja na 100 poroda.

Prema podacima HZJZ-a, najveći broj legalno induciranih pobačaja 2017. izvršeno je u KB Merkur, čak 442, zatim u OB Pula 263 i u KBC-u Rijeci 240 pobačaja, dok u DZ Metković nije zabilježen nijedan.

Iz navedenog je vidljivo da **bolnice u Hrvatskoj izvršavaju pobačaje i da je medijska hajka na priziv savjesti liječnika i osoblja neopravdana jer je u skladu s važećim zakonodavstvom u cijeloj Hrvatskoj moguće učiniti pobačaj.**

Ukoliko je razlog odlaska u Sloveniju na pobačaj zaobilaženje važećeg zakonodavstva u RH prema kojemu se isti može (bez odobrenja povjerenstva) obaviti do 10. tjedna trudnoće jer ondje, prema tvrdnjama **dr. Mateje Vukmanič Pohar**, predstojnice ginekološkog odjela i rodilišta u Brežicama, **do 12. tjedna ne pitaju zašto su žene odlučile napraviti pobačaj, to nema nikakve veze s institutom priziva savjesti kojeg se adresira kao jedan od glavnih razloga** za navodno “sve veći broj Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice”.

3. Podaci HZJZ-a evidentno opovrgavaju tezu o navodnom “sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice”. Dakle, vijest koju su prenijeli Večernji i RTL je lažna vijest.

Nadalje, podaci o broju žena koje godišnje u Brežicama odlaze na pobačaj u potpunosti demantiraju tvrdnje RTL-a i Večernjeg lista. U Brežicama se godišnje **ukupno obavi oko 150 pobačaja** (u 2018. 33 pobačaja [zahvata] i 129 pobačaja pomoću lijekova), od kojih je, prema izjavi dr. Končar, **58 žena koje dolaze iz Hrvatske**. U Hrvatskoj je, prema podacima HZJZ-a, u 2017. izvršeno 2.416 legalno induciranih pobačaja (namjernih pobačaja). Ako usporedimo broj žena iz Hrvatske u Brežicama u 2018. i broj pobačaja u Hrvatskoj u 2017. (u 2018. će sukladno općem trendu pada broja pobačaja u RH taj broj vjerojatno biti manji), **vidimo da oko 2,3 posto žena, koje se u Hrvatskoj odlučuju na pobačaj, odlazi u Brežice, dok ga većina (97,7 posto) obavlja u Hrvatskoj.**

Dakle, postotak od 2,3 posto, odnosno brojka od 58 žena iz Hrvatske u Brežicama u 2018. je **premala da bi se iz nje mogao izvlačiti relevantan zaključak o “povećanju” odlazaka žena**

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

iz Hrvatske u Sloveniju ili općenito o stavovima žena iz Hrvatske o odlasku u Sloveniju na pobačaj, a kamoli o povezanosti odlaska u Sloveniju i broja liječnika s prizivom savjesti u Hrvatskoj. Vijest da se “povećao” broj žena koje iz Hrvatske odlaze u Sloveniju na pobačaj je, dakle, Narod.hr ispravno i legitimno okarakterizirao kao lažnu vijest.

4. Portal GONG-a i HND-a u svojoj ocjeni članka objavljenog na portalu Narod.hr poziva na izvor kojime se ni na koji način ne potvrđuje teza o “sve većem broju Hrvatica koje idu na pobačaj u Brežice”, a što je navodno uzrokovano prizivom savjesti liječnika.

Faktograf: “RTL-u pak zamjeraju kako je tvrdnju da “sve više Hrvatica ide u Sloveniju na pobačaj” iznio “samo na temelju zadnja tri mjeseca”. **Propuštaju međutim spomenuti da je RTL samo u najkraćim crtama prenio informacije iz [opsežnog priloga slovenske javne televizije](#), te potpuno ignoriraju tvrdnje slovenskih liječnica iznesene u predmetnom prilogu.”**

Narod.hr, na temelju podataka HZJZ-a, tvrdi da je lažna vijest da žene iz Hrvatske sve više odlaze u Sloveniju na pobačaj. To što je RTL iznio tu lažnu vijest tako što je “u najkraćim crtama prenio informacije iz “opsežnog priloga slovenske javne televizije”, odnosno drugog medija, **nikako ne mijenja karakter te lažne vijesti i zato je uredništvo Naroda.hr ocijenilo da u ovom slučaju nije nužno osvrutati na RTL-ov izvor lažne vijesti.**

Faktograf se u svojoj ocjeni točnosti **poziva na informacije [RTL-a](#) i [Večernjeg lista](#) koje su oprečne** kada se radi o “povećanju” broja žena koje iz Hrvatske odlaze na pobačaj u Sloveniju. Naime, novinarka u prilogu RTL-a o “povećanju” broja žena koje odlaze na pobačaj u Brežice govori kako se “u zadnja tri mjeseca za 25% povećao broj pacijentica iz Hrvatske **koje ovdje obavljaju pobačaj**”. Međutim, Večernji list donosi drugačiju izjavu dr. Nataše Kočnar, koja tvrdi da je “prošle godine na pobačaj iz Hrvatske kod nas došlo 58 žena, sada mogu reći da imamo **bar 25 posto više poziva i upita**.” Dakle, novinarka **u prilogu RTL-a tvrdi da je riječ o 25%-tnom povećanju broja pobačaja** koje obavljaju Hrvatice u Brežicama, a dr. Kočnar za Večernji list **kako se radi tek o 25%-tnom povećanju poziva i upita**. Unatoč jasno oprečnim izjavama, **Faktograf izjednačuje navedena dva izvora tvrdeći kako je teza o 25%-tnom “povećanju” broja žena koje odlaze na pobačaj točna.**

Faktograf: “Prilog slovenske javne televizije izvor je i tvrdnje da se broj Hrvatica koje dolaze na pobačaj u Sloveniju u prvom kvartalu ove godine povećao za 25 posto s obzirom na lanjsku godinu. **Istu je informaciju objavio i Večernji list pozivajući se na izjavu dr. Nataše Kočnar, predstojnice ginekološkog odjela i rodilišta u Brežicama.**”

Iako je činjenica da informacija o 25%-tnom “povećanju” broja žena koje odlaze iz Hrvatske na pobačaj u Brežice **nije provjerena i pouzdana**, s obzirom da novinarka u prilogu RTL-a govori jedno, a dr. Kočnar drugo, **Faktograf svejedno kao neospornu činjenicu navodi da se radi o 25%-tnom povećanju broja žena iz Hrvatske koje učine pobačaj u Brežicama.**

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Međutim, **čak i da se radi o konkretnim osobama**, odnosno o 25% više žena koje iz Hrvatske odlaze na pobačaj u Brežice u prvom tromjesečju 2019., a ne tek o upitima i pozivima, potrebno je konstatirati da je **riječ o malom broju slučajeva** (budući da je u 2018. 58 žena iz Hrvatske napravilo pobačaj u Brežicama, 25% povećanje u prvom tromjesečju bi značilo 3-4 žene više u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine) osobito s obzirom na ukupan broj pobačaja koji se napravi u Hrvatskoj u istom razdoblju.

Nadalje, portal GONG-a i HND-a nije naveo koje se tvrdnje slovenskih liječnica “potpuno ignoriraju” od strane Naroda.hr. Osim toga, **koje tvrdnje slovenskih liječnica mogu promijeniti činjenicu da 58 žena, koliko ih je iz Hrvatske otišlo na pobačaj u Brežice u 2018., čine tek oko 2,3 posto u usporedbi s brojem žena koje učine pobačaj u Hrvatskoj, stoga se ne može govoriti o povećanju odlazaka žena iz Hrvatske na pobačaj u Sloveniju, a posebno se ne može to navodno povećanje dovoditi u vezu s prizivom savjesti liječnika.**

5. Portal GONG-a i HND-a manipulira podacima te, izvedeći pogrešne zaključke, prikazuje “neospornim činjenicama” ono što ne proizlazi iz stvarnosti.

Faktograf: “Izvor informacije da hrvatske pacijentice sve češće na pobačaj dolaze u Sloveniju je dr. Mateja Vukmanić Pohar, koja je objasnila da **Hrvaticama u njihovoj državi pobačaj nije lako dostupan. Da se radi o neospornoj činjenici vidljivo je iz [interaktivne karte](#)** koju je izradio ženski tim ekspertne skupine Code for Croatia, a temeljem podataka koje su u odvojenim istraživanjima prikupile novinarke Danka Derifaj i Mašenjka Bačić. Istovremeno, u Sloveniji samo 3 posto ginekologa odbija raditi pobačaj zbog priziva savjesti.”

Međutim, neosporna je činjenica da se na interaktivnoj karti ne vidi “neosporna činjenica da Hrvaticama u njihovoj državi pobačaj nije lako dostupan”, već je na karti naveden broj specijalista, broj priziva savjesti i koliko pobačaj košta u svakoj bolnici u Hrvatskoj.

Nadalje, tvrdnja da interaktivna karta donosi neku “neospornu činjenicu” o dostupnosti pobačaja u Hrvatskoj je privatno mišljenje autora članka, Petra Vidova, a ne objektivna činjenica.

6. Portal GONG-a i HND-a svoje “neosporne činjenice” neosnovano temelji na neprovjerenim - anonimnim izvorima, tvrdnjama liječnika-aktivista i borca protiv priziva savjesti kao ljudskog prava te ideološki obojanih medijskih napisa.

Ni teško iskustvo anonimne pacijentice, ni tvrdnje liječnika-aktivista i borca protiv priziva savjesti kao ljudskog prava, dr. Lepušića, ni tvrdnje drugih portala na koje se poziva portal GONG-a i HND-a ne mijenjaju činjenicu da je prema važećem zakonodavstvu pobačaj u Hrvatskoj dostupan, **da je broj žena koje iz Hrvatske odlaze u Sloveniju na pobačaj zaista mali, pa se ne može govoriti o relevantnom “povećanju” te ne mogu promijeniti činjenicu**

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Donje Svetice 46C, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

da je postotak pobačaja koje u Sloveniji obave žene iz Hrvatske irelevantan u usporedbi s brojem pobačaja u Hrvatskoj.

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net